

Insolvenční řízení v kontextu mezinárodního práva soukromého.

Praha: Wolters Kluwer ČR

Autor monografie: JUDr. Jan Brodec, LL.M., Ph.D.,

Autor recenze: prof. JUDr. Květoslav Růžička, CSc.

Nakladatelství Wolters Kluwer ČR je třeba pochválit za publikace z oblasti mezinárodního insolvenčního řízení od Jana Brodce. Tato publikace je nejnovějším příspěvkem do stále ne příliš obsáhlé české odborné literatury v této oblasti. Insolvenční řízení se v takovém případě dotýká více států a více právních řádů, a je tedy třeba určit, soud ve kterém státě bude mít pravomoc o úpadku rozhodnout a jaké právo se použije. A takových případů s ohledem na trvající pandemii přibývá.

Text publikace je rozdělen do pěti přehledných, tématicky rozdělených a na sebe logicky navazujících částí, dále rozdělených na jednotlivé kapitoly, kterých je celkem třináct.

V první části publikace je obecně představena problematika mezinárodního insolvenčního práva jak v právním, tak ekonomickém kontextu. Mezinárodní insolvenční právo je představeno jako obor pokrývající celou řadu právních odvětví, jako soubor právních norem, které spojuje jejich účel, kterým je úprava právních poměrů souvisejících s mezinárodním insolvenčním řízením. V rámci mezinárodního práva soukromého se autor věnuje tzv. triádě mezinárodního práva soukromého, tedy otázce mezinárodní příslušnosti, rozhodného práva a uznání a výkonu zahraničních rozhodnutí, v daném případě insolvenčních řízení. Dále se zabývá teoretickými východisky mezinárodního insolvenčního práva. Představuje jeho základní zásady, tedy princip teritoriality a princip univerzality.

Druhá část publikace je věnována evropské úpravě mezinárodního insolvenčního práva, konkrétně úpravě obsažené v Nařízení o insolvenčním řízení. Autor nejprve rozebírá právní rámec evropského mezinárodního insolvenčního práva z pohledu jeho historie, působnosti a základních principů, který je následován výkladem jeho klíčového institutu – místa hlavních zájmů (*centre of main interest*, běžně zkracovaného jako COMI). Právě kapitola o COMI patří k nejzdařilejší a nejprínosnější částem celé publikace. Pojem COMI je přehledně rozebrán jak z pohledu samotného Insolvenčního nařízení, tak z pohledu judikaturní praxe. Autor analyzuje judikaturu Soudního dvora Evropské unie i soudů vybraných členských států Evropské unie. Čtenáři je tak přehledně představena různorodá národní soudní praxe při výkladu Insolvenčního nařízení. Tato část je zakončena kapitolou na téma určování rozhodného práva dle Insolvenčního nařízení.

Třetí část je věnována mezinárodnímu insolvenčnímu právu – konkrétně je v ní představena úprava ve Vzorovém zákoně UNCITRAL o přeshraničním insolvenčním řízení a vybrané zahraniční úpravy mezinárodního insolvenčního práva (USA, Austrálie, Čína, Rusko). Ve svém výkladu ohledně Vzorového zákona se autor neomezuje pouze na rozbor jeho jednotlivých ustanovení, ale opět jsou akcentovány i praktické aspekty jeho aplikace, kdy autor v rámci dané kapitoly představuje i příklady jeho implementace.

Ve čtvrté části publikace je představena česká úprava mezinárodního insolvenčního práva. Tato část je obdobně jako část o evropské úpravě uvedena exkursem do historie národní úpravy, který kromě vývoje vnitrostátní úpravy od dob Rakouska-Uherska zahrnuje i v minulosti uzavřené mezinárodní smlouvy v oblasti mezinárodního insolvenčního práva. Následně je přikročeno k samotné stávající české úpravě. Na úpravu obsaženou v insolvenčním zákoně nahlíží autor dosti kriticky. Zvláštní

pozornost pak autor v závěru této části publikace věnuje úpravě uznávání cizích rozhodnutí ve věcech úpadkového řízení.

Publikace je zakončena částí pátou, ve které jsou obsaženy závěry, ke kterým autor při jejím psaní došel. Za nejdůležitější lze bezpochyby označit přesvědčení autora, že pro českou právní úpravu mezinárodního insolvenčního práva by byla přínosná implementace Vzorového zákona UNCITRAL, a to zejména s ohledem na absenci požadavku vzájemnosti, jejíž zakotvení považuje v české právní úpravě za velmi problematické.

Autor prokázal, že problematiku mezinárodního insolvenčního řízení zná jak z teoretického pohledu jako vysokoškolský pedagog, tak i z praktického pohledu jako uznávaný advokát a rozhodce. Výsledkem je velmi zdařilá publikace, která by neměla chybět v knihovně každého právníka, který se mezinárodním insolvenčním řízením zabývá v teorii či praxi. Publikace obsahuje celou řadu inovativních, přesvědčivých závěrů a doporučení.

prof. JUDr. Květoslav Růžička, CSc.,
Právnická fakulta Univerzity Karlovy